

delih v gozdu. Četrty tematski blok je pokrival obsežno področje varstva gozdov, varovanja okolja in odnos človek - delo. Na desetih ekskurzijskih točkah so bile prikazane možnosti npr. začasnega skladiščenja lesa v gozdu, zaščite pred požari, hranjenja in prevoza gorljivih snovi, izobraževalne možnosti s področja tehnike, varnosti, ergonomije, uporaba sodobnih komunikacijskih sredstev, pogoji uspeha v delovni skupini pri gozdnem delu ipd.

Strokovna ekskurzija je ponudila široko paleto možnosti in znanj ter odgovorov na probleme gozdarstva v praksi.

5 SKLEP

Dnevi KWF predstavljajo največjo srednjeevropsko gozdarsko sejemsko predstavitev v gozdu. Letos jo je obiskalo 31.000 obiskovalcev iz 43 držav. Predstavilo se je skoraj 400 razstavljalcev iz "gozdarskega" sveta. Sejemska predstavitev se je raztezala na površini 37 ha ob 4-kilometrski krožni poti. Strokovna ekskurzija je

na 36 točkah prikazala praktične procesne in tehnične rešitve. Ekskurzijske točke je stalno povezovalo 70 kombijev, kar je omogočalo stalen krogotok 4.000 obiskovalcev ekskurzije.

Te številke lahko nekoliko ilustrirajo velikost, organizacijo in pomen prireditve, ki povezuje interese vseh pomembnih ciljnih skupin, gozdarjev, lastnikov gozdov, gozdarskih podjetij, gozdnih delavcev in industrije. V okviru gozdarstva pa so bile prikazane tudi tematike, posebno aktualne v današnjem času (npr. pridobivanje energije iz lesne biomase, varstvo pred požari, inovacije pri načrtovanju logistične verige, pa tudi evropsko tekmovanje voznikov zgibnih traktorjev s polprikolico).

Tema prireditve je sledila projektu človek - narava - tehnika letošnjega sejma EXPO 2000 v Hannoveru. Gozdno gospodarjenje v sozvočju s človekom, naravo in tehniko je iskanje prave poti, je trajna in temeljna naloga pri pridobivanju in rabi lesa. To je bila glavna pobuda prireditve KWF, ki želi povezovati gozdarsko prakso, industrijo gozdne tehnike in znanost za večfunkcionalno gospodarjenje z gozdom v novem stoletju.

Predstavitev programa EUFORGEN - II. faza

Hojka KRAIGHER*

Evropski program varovanja gozdnih genskih virov (EUFORGEN) je nastal kot posledica zahtev ministrske konference o varovanju gozdov v Evropi decembra 1990 v Strassbourgu. Ustanovitev programa zahteva resolucija S2: Varovanje gozdnih genskih virov, ki predvideva tudi izvršitev zahteve resolucije z ustanovitvijo mednarodnega centra, ki naj "pospešuje in koordinira in situ in ex situ metode varovanja genetske pestrosti v evropskih gozdovih, izmenjavo reprodukcijskega materiala in monitoring razvoja na teh področjih".

Aktivnosti za izvedbo resolucije je prevzel mednarodni odbor ob pomoči Oddelka za gozdarstvo FAO, Mednarodnega inštituta za rastlinske genske vire (IPGRI) in Evropske komisije. Predlog za ustanovitev programa EUFORGEN v okviru IPGRI v Rimu je bil sprejet na drugi ministrski konferenci o varovanju gozdov v Evropi v Helsinkih leta 1993, kjer je neposredno vsebovan v resoluciji H2: Splošna navodila za ohranjanje biodiverzitete v evropskih gozdovih, navezuje pa se tudi na resoluciji št. H1 (Splošna navodila za trajnostno gospodarjenje z gozdovi v Evropi) in H4 (Strategije za dolgoročno prilagoditev evropskih gozdov na klimatske spremembe).

Na osnovi resolucij S2 in H2 je bil leta 1994 ustanovljen EUFORGEN. Prva faza programa je potekala od leta 1995 do 1999, druga faza od leta 2000 do 2004. Program je do januarja 1998 podpisalo 28 držav. Izvaja se v okviru petih mrež:

- mreže za iglavce (od marca 1995, sprva imenovana mreža za smreko),
- mreže za topole (od oktobra 1994 kot mreža za črni topol),
- mreže za mediteranske hraste (od decembra 1994 kot mreža za hrast plutovec),
- mreže za plemenite listavce (od marca 1996),
- mreže za sestojne ("socialne") listavce (od oktobra 1997).

Rezultate sodelovanja predstavljajo tehnična navodila za ohranjanje gozdnih genskih virov, dolgoročne strategije in metodologija varovanja, redna izmenjava informacij in pregledov nad delom, deskriptorji, baze podatkov, uspešni predlogi skupnih projektov, izmenjava genetskega materiala, mednarodni provenienčni poskusi, testi potomstva in mednarodne zbirke, pregledi literature (tudi t. i. sive literature, ki ni dostopna v javnih knjižnicah, npr. elaborati, ekspertize, popisi itd.) in osveščanje javnosti.

* doc. dr. H. K., nacionalna koordinatorica za EUFORGEN, Gozdarski inštitut Slovenije, 1000 Ljubljana, SLO

Na osnovi kriterijev, indikatorjev in izvedbenih navodil o trajnostnem gospodarjenju z gozdovi, ki so bili sprejeti na tretji ministrski konferenci o varovanju gozdov v Evropi leta 1998 v Lizboni v okviru resolucije L2, se poudarki v drugi fazi programa EUFOR-GEN delno spreminjajo glede na prvo fazo, odvisno od razvoja v posameznih mrežah. Velik poudarek je na izmenjavi informacij, koordinaciji in promociji dolgoročnih strategij ohranjanja genskih virov, pripravi tehničnih navodil, osveščanju javnosti, monitoringu

političnih in pravnih dokumentov, ki vplivajo na izmenjavo gozdnega reprodukcijskega materiala med evropskimi državami, monitoringu razvoja znanj. Ostale aktivnosti imajo v skupnem pregledu še vedno pomembno, a manj poudarjeno mesto, odvisno od stanja v posamezni mreži.

V letu 2001 so predvideni delovni sestanki sodelavcev štirih mrež: za plemenite listavce, sestojne listavce, iglavce in topole.

Dopolnilo

Prispevek o kongresu IUFRA v Maleziji (GozdV, 59,1, avtor Ž. V.) dopolnjujemo z navedbo, da je dr. Hojka Kraigher poleg predstavitve posterja na kongresu nastopila tudi z referatom o slovenski gozdni genski banki.

Uredništvo

Društvene vesti

Dejavnost sekcije sodnih izvedencev in cenilcev gozdarske stroke v letu 2000

Delo članov sekcije v letu 2000 se je v marsičem odvijalo na osnovi Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodiščih, ki je stopil v veljavo 14. 04. 2000. Omenjeni zakon določa, da so sodni izvedenci in cenilci dolžni po preteku petih let od dneva imenovanja in ob preteku vsakih nadaljnjih pet let, predložiti ministru, pristojnemu za pravosodje, dokazila o izpolnjevanju pogojev iz 87. člena Zakona o sodiščih. Ta pa določa, da se morajo sodni izvedenci in cenilci strokovno izpopolnjevati in sproti seznanjati z novimi dognanji in metodami na posvetovanjih in strokovnih izobraževanjih, ki jih organizira pristojni državni organ, pooblaščen organizacija ali strokovno združenje. Minister, pristojen za pravosodje, lahko določi, da morajo izvedenci v določenem roku opraviti posebne preizkuse znanja glede novih dognanj in metod dela v stroki. Če se izvedenec ne prijavi k preizkusu ali če preizkusa ne opravi, se ga razreši.

Vse to pomeni, da se tudi na tem področju nekaj spreminja in da izvedenstvo - cenilstvo ne more biti nekakšna ljubiteljska zadeva, ampak mora biti trdno vpeto v stroko in zakonodajo. To dokazuje tudi interes izvedencev in cenilcev naše stroke, ki so se udeležili strokovnega izobraževanja dne 11. 10. 2000 v Ljubljani na temo Vrednotenje gozdov s posebnim namenom. Vseh udeležencev je bilo 65, kar je glede na prejšnja podobna srečanja prav uspešno. Taka zakonodaja pa obvezuje tudi našo sekcijo, da v povezavi z Ministrstvom za pravosodje, Biotehnično fakulteto, Gozdar-

skim inštitutom Slovenije in še s kakšno drugo institucijo vsaj enkrat na leto pripravi strokovna srečanja.

Predavatelja na tem srečanju sta bila inž. Anton Breznik (ZGS, OE Nazarje) in inž. Tomaž Hrovat (ZGS, OE Ljubljana). Prvi je v svojem prispevku predstavil sistem izločanja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom v gozdnogospodarskem območju Nazarje. Drugi pa je predstavil primer izračuna odškodnine za gozd, v katerem je postavljeno črpališče pitne vode. Lastnik je bil pri uživanju svojega gozda omejen z občinskim odlokom. Predavatelj je predstavil pravne vidike in vse elemente, ki jih mora vsebovati odškodnina.

Naj omenim še nekaj. V letu 2000 je dobilo status izvedenca oz. cenilca 18 kolegov, ki so naredili preizkus strokovnosti pred komisijo, tako kot to zahteva že omenjeni Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o sodiščih, od leta 1995 do leta 1999 pa 5 kolegov. Dokazil o izpolnjevanju pogojev iz 87. člena Zakona o sodiščih je bilo poslano na Ministrstvo za pravosodje 58. To pomeni, da je na ministrstvu evidentiranih 81 izvedencev in cenilcev, nekaj pa je seveda tudi takih, ki iz različnih vzrokov dokazil niso poslali. To je lahko neinformiranost ali pa odločitev, da ne bodo več delovali na tem področju. Vsekakor pa je vse to korak naprej k razčiščevanju dejanskega števila sodnih izvedencev in cenilcev v naši stroki.

Damjan Pavlovec